

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2023

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT (Honours)**COURSE – II****[FUNDAMENTALS OF SANSKRIT GRAMMAR****(SūTRAS AND THEIR APPLICATIONS)]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

षष्ठं प्रश्नं विहाय सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः-

- ग) अर्थस्य दानम्।
घ) धार्मिकेषु युधिष्ठिरः श्रेष्ठः।
- ५। निम्नलिखितानां निष्पन्नरूपाणि लिख्यन्ताम्- 0.5×6=3
क) यज् + क्त्वा
ख) सह + तुमुन्
ग) कृ + शानच् (पुंसि प्रथमैकवचने)
घ) भगिनी + ढक् (पुंसि प्रथमैकवचने)
ङ) नि + सद् + क्त (स्त्रियां प्रथमैकवचने)
च) यज् + क्त (नपुंसकलिङ्गे प्रथमैकवचने)
- ६। अधोलिखितेषु द्वयोः सकारणं यथार्थरूपं लिख्यताम्- 2×2=4
क) यजुःसु / यजुःषु
ख) अग्रहायनः / अग्रहायणः।
ग) निषादः / निसादः।
- ७। निम्नलिखितानां वाक्यानां शुद्धरूपं लेखनीयम्- 1×4=4
क) वर्षायां पिच्छिलः पन्थाः।
ख) अर्जुनः जातौ क्षत्रिय आसीत्।
ग) त्वं मम शतं धारयसि।
घ) वृद्धस्य वचनः ग्राह्यः।
- ८। अधःप्रदत्तानां वाक्यानां वाच्यपरिवर्तनं क्रियताम् - 1×4=4
क) मया धनं दातव्यम्।
ख) स राजानम् अर्थं याचते।
ग) यूयं नदीं दृष्टवन्तः।
घ) शिष्यः वेदान् पठतु।

- १। सन्धिनिर्णयः करणीयः - 0.5×6=3
क) पचति + ओदनम् ख) पितृ + अनुमतिः
ग) सु + आगतम् घ) हसन् + आयाति
ङ) गुरोः + आदेशः च) सुन्दरः + घटः
- २। अधोनिर्दिष्टानां निष्पन्नं रूपं लिखित्वा प्रत्येकं तैः वाक्यरचनं क्रियताम्- 1×4=4
क) साधु-शब्दस्य षष्ठ्याः बहुवचनम्।
ख) गुणिन्-शब्दस्य चतुर्थ्याः एकवचनम्।
ग) गो-शब्दस्य सप्तम्याः एकवचनम्।
घ) राजन्-शब्दस्य द्वितीयायाः बहुवचनम्।
- ३। सकारणं लिङ्गनिर्णयं कृत्वा पुनः पदं लेखनीयम् - 1×4=4
त्याग, भोजन, विधि, जनता
- ४। अधोरेखाङ्कितपदानां सकारणं विभक्तिः निरूपणीया - 1×4=4
क) पिपासायै जलम्।
ख) धर्मात् सुखमुत्पद्यते।